

NOVICE ITR: Trajnostno kmetijstvo in GSO

Novica/sporočilo za javnost, 1.7.2009

EFSA SPET V POSTELJI Z INDUSTRIJO GSO

Presoja o MON810 predstavljena Monsanto, ne pa tudi javnosti

Hudi očitki, ki v zvezi z odobravanjem gensko spremenjenih rastlin že dalj časa letijo na Evropsko agencijo za varno hrano (EFSA), so včeraj dobili še eno potrditev. Evropska organizacija Friends of the Earth je namreč izvedela, da je ta domnevno neodvisna agencija pred javno objavo ključnega znanstvenega poročila, ki odloča o prihodnosti najbolj sporne GS poljščine v EU, o njem najprej obvestila proizvajalca, korporacijo Monsanto.

Evropska agencija za varno hrano včeraj ni dovolila posredovanja tega poročila organizaciji Friends of the Earth Europe z razlago, da bo objavljeno v prihodnjih dneh [1], čeprav je Monsanto že včeraj popoldan poročal o pozitivnem mnenju glede njihove gensko spremenjene korusze s strani EFSA [2].

Znanstveno poročilo zadeva Monsantoovo sporno gensko spremenjeno koruszo (MON810), ki je na podlagi evropske zakonodaje v postopku ponovne odobritve [3]. EFSA naj bi podala mnenje, da je to GS poljščino varno gojiti – odkar je bila ustanovljena, je podala enako mnenje glede vseh prejšnjih GSO v postopku odobritve.

“EFSA je izgubila že vso verodostojnost. Ta gensko spremenjena korusza je v tem trenutku najbolj sporno vprašanje odobravanja GS v Evropi, in dejstvo, da je EFSA Monsanto omogočila prednostni vpogled v to poročilo ter zavrnila javnost in okoljske, potrošniške ter zdravstvene organizacije, nazorno kaže, kako je pristojna organizacija naklonjena GSO in industriji”, pravi Helen Holder, koordinatorka evropske kampanje o GSO za Friends of the Earth Europe.

“Čas je, da se znanstveniki EFSA poslovijo, da se razpusti njen odbor za GSO in da ocenjevanje tveganja glede GSO prevzame resnično neodvisen in učinkovit organ”.

“Šest držav EU je že prepovedalo Monsantoovo GS koruszo, okoljski ministri pa so nedavno izjavili, da se zakonodaja o ocenjevanju tveganj glede GSO ne izvaja ustrezno. Nadaljnega gojenja te poljščine v Evropi ne bi smeli odobriti”.

Konec lanskega leta so okoljski ministri EU soglasno zaključili, da se zakoni, ki urejajo GSO, ne izvajajo ustrezno, posebno glede ocene dolgoročnih vplivov, za katere je pristojna EFSA [4].

Dejstva o MON810:

- MON810 je gensko spremenjena poljščina ‘Bt’ ki izloča toksin, s katerim ubije žuželko, imenovano korusna veščica;
- vplivi tovrstnih GS poljščin na okolje in zdravje niso pojasnjeni, zlasti ne vplivi na neciljne žuželke;

- MON810 je iz zdravstvenih in okoljskih razlogov trenutno prepovedana v šestih državah članicah EU, kot to omogoča zakonodaja EU. MON 810 so prepovedale: Francija, Nemčija, Grčija, Luksemburg, Avstrija in Madžarska;

- za njeno prepoved se že več let zavzemajo tudi slovenske okoljske organizacije, a je Ministrstvo za okolje pobude doslej vztrajno zavračalo, češ da Slovenija o tem nima lastnih študij;

- je edina GS koruza z dovoljenjem za komercialno gojenje v EU;

- gojijo jo na izjemno majhni površini, ki predstavlja 0,06% kmetijskih zemljišč EU;

- obseg gojenja te GS koruze v EU se je v letu 2009 zmanjšal za 2% v primerjavi z letom 2008, in se bo letos zaradi nedavne prepovedi gojenja MON810 v Nemčiji še nadalje zmanjšal.

***

Več informacij:

Inštitut za trajnostni razvoj, Trubarjeva 50, 1000 Ljubljana

Tel: (01) 43 97 465 ali 041 725 991

info@itr.si

***

OPOMBE

[1] FoEE telefonski pogovor z nepristransko osebo pri EFSA.

Zadnje prejeto sporočilo pravi, da naj bi bila EFSA v zadregi glede objave poročila na dan 30. junija 2009

[2] <http://monsanto.mediaroom.com/index.php?s=43&item=724>

<<http://monsanto.mediaroom.com/index.php?s=43&item=724>>

[3] Po evropski zakonodaji mora vsaka GS rastlina, ki je bila odobrena v EU, po preteku 10 let ponovno v postopek odobravanja. Zaradi tega je EFSA izdala mnenje o Monsantoovi koruzi MON810. Monsantoovo sporočilo za javnost o še neobjavljenem mnenju EFSA navaja, da je ta MON810 ocenila kot varno za zdravje in okolje. To ne bi bilo presenetljivo, saj je EFSA od svoje ustanovitve dalje odobrila vsak gensko spremenjen organizem.

[4] Sklep Evropskega Okoljskega sveta o odobravanju GSO dne 4. decembra 2008

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Pisarna: Trubarjeva 50 (Okoljski center)

Tel. (01) 4397 465; GSM 041 725 991

Faks (01) 4397 105

info@itr.si; www.itr.si